

ارایه چارچوبی سیستماتیک به منظور تلفیق ارزیابی جنبه های ارزشی تکنولوژی و پذیرش تکنولوژی در سازمان ها

دکتر جعفر باقری نژاد^۱، محمدرضا ملاحی^۲

استادیار دانشکده مهندسی صنایع دانشگاه الزهراء (س)

کارشناس ارشد مهندسی صنایع دانشگاه تربیت مدرس

چکیده

تکنولوژی های نو همواره باعث بروز مسایل اخلاقی جدیدی می شوند که در اکثر مواقع بصورت مشکلات نهانی افزایش می یابند. مسایل اخلاقی همراه با تکنولوژی های جدید در یک دوره زمانی طولانی اتفاق افتاده و در ارتباط با مسایل اجتماعی، موجب تغییر در سیستم های اجتماعی می شوند. لذا ارزیابی تکنولوژی از منظر اخلاق و ارزش ها در رابطه با مدل های پذیرش تکنولوژی در سازمان ها از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است. هدف این مقاله ارایه چهارچوبی سیستماتیک به منظور ارزیابی تکنولوژی است به نحوی که تمرکز اصلی در حوزه ارزیابی تکنولوژی بر مسایل اخلاقی و رفتاری است. رویکرد نظام مند به ارزیابی تکنولوژی از منظر اخلاقی و ارزشی، مستلزم نگاه فرآیندی با در نظر گرفتن تعامل آنها با مباحث ارزیابی تکنولوژی و موضوعات اخلاقی و رفتاری ناشی از پذیرش تکنولوژی است. لذا شناسایی فرآیندهای مرتبط و تنظیم مناسب روابط علت و معلولی آنها با حوزه های متأثر از تکنولوژی، می تواند به بومی سازی تکنولوژی و نیز هدایت زیر سیستم های اجتماعی متأثر از تکنولوژی کمک شایانی نماید. توجه به ابعاد بهره برداری از تکنولوژی، کنترل و اثر گذاری قدرت، اثر گذاری بر قالب های رفتاری، استقلال و حریم شخصی افراد، قابلیت تحمل، جنسیت، اثر گذاری بر ارزش های انسانی و تعاملات درونی و برونی می تواند به تکمیل چارچوب سیستم ارزیابی اخلاقی تکنولوژی منجر گردد. بنابراین توجه مضاعف به حوزه های متأثر از تکنولوژی های جدید من جمله مسایل اخلاقی در عصر حاضر، فراتر از یک تعهد است و می بایست به عنوان یک رویکرد جدید ذیل مگا پارادایم جهانی شدن در نظر گرفته شود. در این مقاله سعی می شود با بررسی ابعاد ارزیابی ارزشی تکنولوژی، چارچوبی یکپارچه برای فرایند ارزیابی در راستای مدل پذیرش تکنولوژی در سازمان تدوین گردد. در این ارتباط با مرور ادبیات ارزیابی تکنولوژی از منظر اخلاقیات و ارزشها، یک مدل مفهومی از ارزیابی سیستمی تکنولوژی با توجه به مدل های پذیرش تکنولوژی منعکس می شود.

کلمات کلیدی: ارزیابی تکنولوژی، ارزیابی ارزشی تکنولوژی، رویکرد سیستمی، توسعه دهندگان تکنولوژی، مدل های پذیرش تکنولوژی

مقدمه

مدیریت سازمان ها بدون توجه به عملکرد آنها امکان پذیر نیست و برای اندازه گیری عملکرد سازمان ها به سیستم دقیق و کارآمدی نیاز است تا بتوان به کمک آن عوامل تاثیر گذار بر عملکرد و جنبه عملکردی آن را مورد بررسی قرار داد. به طور عام فرایندهای مرتبط با حوزه تامین مواد اولیه، طراحی، ساخت، بازاریابی و توزیع محصولات، از مواردی هستند که به طور مشخص بر روی میزان عملکرد سازمان ها

¹ jbagheri@alzahra.ac.ir

² M.Mallahi@gmail.com